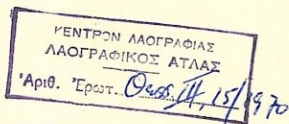

15-
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
20-25 Δεκεμβρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Δίλοφος....
(παλαιότερον ὄνομα: Ἀνω Σιατερλί.), Ἐπαρχίας Φαρασίων,
Νομοῦ Λαρίσης.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
Κων. Ν. Κατσαρός ἐπάγγελμα Διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Δίλοφος- Φαρασίων.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 4.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἰωάννην Τασσάδης.....

ἡλικία 70..... γραμματικαὶ γνώσεις Δ' Δημοτικῶν.....
Ξοχελίου..... τόπος καταγωγῆς Δίλοφος.....
Δίλοφος- Φαρασίων.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Αἱ περὶ τῶν χωρίων μείμεται περιο-
χεῖ.....
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρίων ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Ἐνηλλάσσοντο μετ' ἑτάς.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἑλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Πρὸ τοῦ 1900 ἀνήκον εἰς τοὺς χωρικοὺς γαιοκτήμονας.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὁ ἐπὶ τὸ πλείστον ὁ πατὴρ διατηρεῖ συγκεντρωμένην.....
τὴν περιουσίαν καὶ διανέμεται ὑπὸ τῶν τέκνων του μετὰ τοῦ.....

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Οἱ περισσότεροι τῶν κατοίκων ἀσχολοῦνται ἐν αὐτῇ εἰς ἀμφοτέρας

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *ἀσχολοῦνται καὶ μὲ τὴν γεωργίαν*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Ἐργάζοντο κυρίως οἱ ἄτομα τῶν ἡμερομίσθιων. Δὲ τότε ἦσαν 1 ὄρακη

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ;* (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *κολλῆγοι*. Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

κατωτέρας κοινωνικῆς θέσεως

- 3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *εἰς χρήμα* ..

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέλημα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγικόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐργάται ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὸ θέλημα καὶ τὸ ἀλώνισμα. ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ἡ μισθὸς εἰς χρήμα

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ὑπὸ καὶ (παράγω)* ἐκ τοῦ χωρίου ἢ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ;

Ἐπήγαιναν εἰς χειτοπιὰ χωρία

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται

ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῖς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Ἐλιπαίνοντο με ζωικὴν κόπρον, βοῶν ἢ αἰγοπροβάτων κλπ. καὶ με τὴν καύσιν τῆς καλαμῖς μετὰ τοῦ θερισμοῦ...

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Ἡ χρῆσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἐγένε το ἔτος 1930...*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Πρὸ τοῦ 1906. Ἐμπειρία:*

Προηδὴ καὶ σιδηροῦν ἄροτρα καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1941

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Ἐμπειρία καὶ ἀποφασιστικὴ ἐστὶν τὸ μέγεθος.

Ἄλλοτε σιδηροῦν ἄροτρον ἡ προμήθεια ἐγένετο ἐν Φαραλίων...

κατεσκευάζε τοῦτο τεχνίτης.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

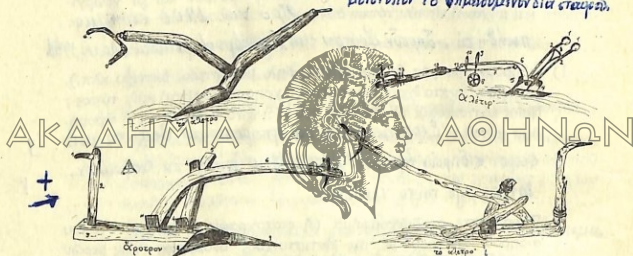
1. ἑστρωση	4. σταβάρη	7. ρόδα	10.
2. φτερό	5. ντρί	8. σταυρός	
3. βάση	6. πεινέτα	9. χειρολῶβες	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) *Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1941*
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1933*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1933.....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ...1930.....
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
 β'. κατασκευάζει. δ'. ἴδιοι. δ'. γεωργοί.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ; Τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἐνταῦθα ἄροτρον ἦτο πλω-
 μιστόν, τὸ ὅτι χρησιμοποιεῖται διὰ σταγερῶν.

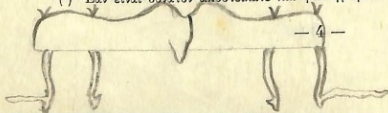

- 3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χεῖρλάβα	6. κλειδί	11.
2. κονντοῖρι	7. παράβολα	12.
3. σφίγγες	8. ἴνι	13.
4. σπάθη	9. α	14.
5. σταθάρι	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τοῦτα ἦτο. ἐπὶ ἰδίαι. μορφῇ. διὰ τὴν ἀροτρίασιν. ὅλων τῶν.

εἰδῶν χωραφῶν.....

ἔχοντο. καὶ ἐν χρήσει. ὑνίων. μακροτέρω.....

ὕνι

ὕνι.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

ἦτο. ἐπὶ ἰδίαι. μορφῇ. διὰ τὴν ἀροτρίασιν. ὅλων τῶν.

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

ἦτο. μακροτέρω. ἐπὶ ἰδίαι. μορφῇ. διὰ τὴν ἀροτρίασιν. ὅλων τῶν.

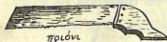
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιορθώσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

ἦτο. ἐπὶ ἰδίαι. μορφῇ. διὰ τὴν ἀροτρίασιν. ὅλων τῶν.

ἔχοντο. καὶ ἐν χρήσει. ὑνίων. μακροτέρω.....

ἀρίδα

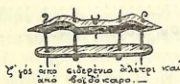

πριόνι

πριόνι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ἐχρησιμοποιοῦντο ἵπποι, ἡμίονοι, ὄνοι. Ἐκαστὸς καὶ πρόσκειται βόει.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Ἐχρησιμοποιοῦνται 2 ζῶα.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἦτο ἀναγκαῖος.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πζεύλια κλπ.). *ἤμηναι. διὰ τὴν αἰσθησὶν τοῦ ὄργου, γίνεται μετὰ τὴν αἰσθησὶν.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Ο κρίκος. ἐκ σιδήρου. ἢ ἀπὸ ξύλου. τοποθετεῖται εἰς τοὺς ζυγούς. λέγεται κ. λοῦρα.

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. *Οἱ Ἴνδοι, ἢ ἡμίονοι, φέρουν τὴν κεφαλὴν τοῦ κεφαλαρίου καὶ τὰ καλὸν. Ἡ κεφαλαρία φέρει δύο δερματῖνα πρόσβατα. ἐκστρέφον τὴν ἀφθέρμην διὰ νὰ θύγῃ τὸ ψῶν καὶ ἐκστρέφον τὴν ῥάμψαν καὶ φέρουν λαμπίον. ὅλον συνδέεται τὰ «κόλλια» ἢ «εραβηκὰ». Ἐκ τῆς ῥάμψας φέρουν τὸ «εαμαραμῖν».*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας *ἡγενομένην ὡργωνε ὁ ἄνθρωπος, ἡ γυναῖκα, ἢ ὁ ὑπηρέτης.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *τὰ ζεύξιμον γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐστερομένων ἐκ τῶν ψῶν ἢ κεφαλαρίων. τὸ λαμπίον ἢ λαμπαρία. ἢ ῥάμψαν τοῦ ψῶν τὰ «εαμαραμῖν» συνδέονται. καὶ τὰ «κόλλια» ἢ «εραβηκὰ» ἀτῖνα προσδέονται εἰς τὰ «εαμαραμῖν».*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον..... *κατὰ τὸν καὶ τὴν ἀνὰ ἀνὰ τὴν ἐρώσαν.*

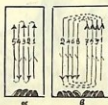
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία). *Ὅταν τὰ ζῶα εἶναι ἐξ ἑκαστοῦ. διὰ σχοινίου. (εὐμεγέθη). προσδεμένοι εἰς τὰ ἐξωτερικά κέρατα τοῦ ψῶν. Ὅταν εἶναι ὅλογο ἢ ἡμίονοι διὰ λενριῶν ἀτῖνα προσδέονται εἰς τὸ καλῖταριον.*

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργμύονται κατὰ τὸ α'. σχεδιάγραμμα. διὰ τοῦ ξυδαβόρου

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

καὶ περιφερειακῶς (σχήμα β). διὰ τοῦ σιδηροῦ ἀρότρου...

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδραδες κ.λ.π.) ;

Ἡ σπορὰ καὶ ἀήμερον καὶ παλαιότερον, γίνεται κατὰ εσποριές γ'

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

Ἡ σποριά ἐχωρίζετο με αὐλακιάν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

Ἡ σκαπάνη καὶ ἡ σκαπὰ ἐκρησιμοποιῶντο, παλαιότερον διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν εἰς πετρίνῳ ξδάφει ὡς καὶ ὁ καμάς.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί ; καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Ἄλλα ὀργώματα ἐγίνοντο πλαγίως καὶ ἄλλα καθέτως.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Ἐὰν σπείραται ἐκίοντο. πλάγῳ καὶ τὰ ῥιζοπορικὰ καὶ ἀέτω.*.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐκίοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*Ἀεὶ ἐπὶ σπέρσῃ καὶ δημητριακῶν ἐκίοντο ῥιζοπορικά...
Ἐκ πρώτου ματὰ τὸν μῆνα Μάιον, ἐκ δευτέρου ματὰ τὸ μήνα
Ἀπριλίον καὶ ἔλεγετο ἡ διαβάσιμα καὶ τὸ τρίτον τοῦ
ῥιζοπορικοῦ μηνὸς καὶ ἔλεγετο σπέρσῃ.*.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Διὰ τὸ φύτευμα καὶ κηπευτικῶν ἐκίοντο δύο ὀργώματα
ματὰ τὸν πρώτον καὶ δευτέρον μῆνα τοῦ αὐτοῦ.*.....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Πρέπει καὶ ἀφῆθαι ἐκένδρον ἐν ἔτῳ ἡ διὰ τὸ ἀφῆθαι καὶ......

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Διὰ τὸ σίτου γίνονται ῥιζοπορικά καὶ τὸν Μάιον, Ἀπριλίον καὶ Μαΐον γίνονται καὶ δύο σπέρσῃ.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται. α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

*Ἐκ αὐτοῦ περιέχεται ὁ σπόρος ὅστις καὶ διασκορπίζεται
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὅς ἐστιν ἐκ σπέρσῃ καὶ τὸν Μάιον.*.....

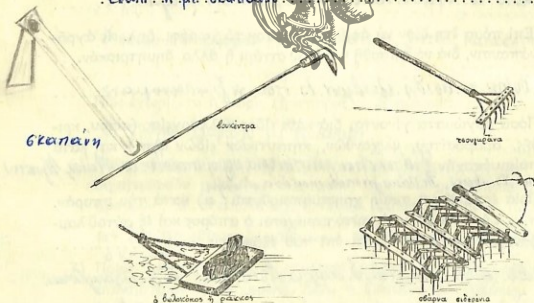
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

Ὁ ἄνθρωπος ἐμαδάρχηται μετὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ ὁσίων ἵππο στρα-
τῶνα ἐν τῇ αὐτῇ (πίσω) τῇ βουκίτραι (βουκίτραι) ἢ μετὰ
ἡγετροπύδα καὶ στρατῶνα ἐν τῇ πίσω μέρῃ καὶ ἡγετροπύδα καὶ.

2) Γίνεται μετά τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); . *Γίνεται ἡ ἰσοπέδωσις μὲν σβάρνισμα. Ἰούλιον...*
ἢ εὐθερεῖ (μπαγρόνα).....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

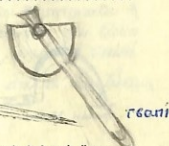
Ἡ διαθήκη μερῶν τοῦ ἀγίου πνεύματος ἔχον ἀρρωδίη γίνεται μὲν
ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀποστολῇ

γ) Ἑργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Διὰ τὸ ἐνάλμιον. ἐρπιομαπιεῖται, ἢ ἐκαπὼν, τὰ πεσπύ,
ἐκ' ἰλγυαί, καὶ διὰ τὸ ἐκαλισμα ἢ ἐκαλίδαι

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

Πρόσωπα τὰ ὁποῖα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην ἐκ τὰ ὄργωμα καὶ
τέμνα καὶ ἢ αὐτοῦ, καθαρίζουν ἐκ τῶν ἀφ' αὐτοῦ ἀπὸ θάμνων, πέτρων, κλπ.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Διὰ τὴν σπορὰν... ἐκαλλιεργεῖται, χωράφια ὅσα ἐκ τῶν χωρίων,
τὰ ὀσπρία, φασίη, ρεβύθια, ἐκπεριτοῦ ἐκ τῶν πεσπύ...

Ἐν τῇ καλλιέργειᾳ καὶ τὰ μὲν καὶ τὰ μετὰ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ 3-4 ἐπὶ αὐτῇ
καὶ ἐγένετο «κούκιμα»

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

Διὰ τροφὰς γίνονται καὶ ἰδίως τὸν ρόβη, ἐκαλλιεργεῖται ἀμμουδεὰ
ἐδάφη, διὰ τὸ τριφύλλι ποτιστικὰ

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. Φυτεύονται μετὰ κεράς, ἐκ αὐλάκων ἢ καὶ...

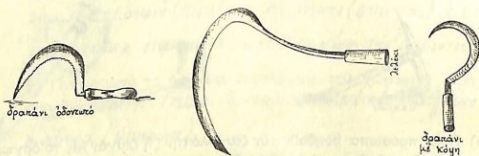
ἢ βραχιεὶς ἐκ τῶν αὐλάκων γίνονται ἀπὸ 40-50 ἐκ πρῶτης >>

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
Παλαιότεροι τὰ ἐργαλεία ἐθερίζοντο με ὀδοντωτὸ δρε-
πάνι καὶ με λείαν.

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.
Σήμερα πλέον δεῖ χρησιμοποιοῦνται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Ἐθερίζοντο καὶ θερίζονται με τὴν «κόση», ἢ τὸ καλῶς ἐπὶ κτήμα.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
Ἡ λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο ὀδοντωτή, τοῦ δρεπανιοῦ...
λεία καὶ ἐπὶ κασσὶ ἐπίσης λεία.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;
Ἡ χειρολαβὴ ἦτο ματασυνασμένη ἐν ἴνδον.

χειρολαβὴ δρεπανιοῦ

χειρολαβὴ λειαντοῦ

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *Λέγονται. « χερμίστ. » ἢ « ἀγκυαί, »*
.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ;

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. θερίζαν. ἐν χερσίν.
Ἐπὶ ἤρχον. θερισταί. πρὸ ἡμερῶν. ἀπὸ τῆς Μαιωδονίας.
πρὸ τοῦ 1912. καὶ ἀπομαρτύνον. « καραγματῆς »

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀπακοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν)

ἡμείβοτο. με ἡμερομίσθιον. (ὡς πάλαι. θερισταί. ἡμείβοτο.
με 5 δραμὰς ἡμερῶν, πλαιότεροι. καὶ αἱ γυναῖκες με 3 λ.
Μερμηρί. εἰσέκει. ἡμείβοτο. καὶ. εἰς εἶδος. μετὰ σιφοσκῆς.
Γαργαροῦ.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἐφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ὅι ἄνδρες. ἔφερον. εἰς τὴν ἀριστεράν. χεῖραν. ἡ δαμαρῖαν.
ἥτις. ἦτο. ἡλίκου. καὶ. ἀνενηνεύετο. διὰ. τοῦ. δακτυλίου.
κατὰ. τὴν. ἑαρξιν. ἐν. ἑργασίᾳ. τῶν. πρώτων. ἡμερῶν. πρὸς. τὴν.
τοῦ. τοῦ. μέσων. ἐν. πλαιῖον. ἀντί. ἐξ. νόσφι. αἰσθάνωνται. ἢ.
πλατὴ. τοῦ. δερμάτιν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐδίδετο προσοχή πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος καὶ τὸν δαΐμονα. ὁ θερισμὸς ἐκίτη, κυριακὴ 5' μετὰ. Ἐδιδόθη ἡμετέραν ἔναρξιν ἐργασίας.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἦσαν ὑμῶν σχετικὰ μὲ τὸν θερισμὸν τραγούδια.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶσιμον.

Ὦν ἐκκλησιαστικὴν ἡμέραν τῆς θερισμῶν ἡμετέρας. εἰς μίαν ἡμέραν καὶ ἄγρον ἡδύρεται. στάχυν καὶ τὰ ἐνόμαζαν « ἀποδέρι » ἢ « ὑπόμα » τὸ « ἀδέρizan » σταυροειδῶς καὶ μὲ τὸν ἀποκοπέντας. στάχυν. ἔπλεον. σταυρὸν. καὶ ὅσον. ἐπιποδίζαντες δὲ ἐκκλησιαστικῶς.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ὁ δέσιμα τῶν σταχύων γίνεται εὐχρόνως μὲ τὸν θερισμὸν. ὑπὸ αὐτοῦ. καλυνόμενον. « μ. π. α. γ. δ. α. τ. ἦς » ἢ... καὶ περισσεύει τῶν ἐνδὸν ὅταν ἦσαν πολλοί. εἰ ἀδύνατον.

« φ.ω.λ.ι.έ.ς »

- (Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίες).....

- 17 —

φωτογραφίας) ὅταν ξηρανθῇ καλῶν. ὁ καιρός, δημιουργηθῇ. ἢ...
 δέκεται. ἀπ' εὐθείας. π. π. α. ἄρ. με. δεικνύει. σήμερον. μπικνὸν.
 ἢ με. τοῦ καὶ αὖ. Παλαιότερον.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετὰ τὴν διεκρίαν. τὸ δεμάειο. ἐφαρμόζοντα. εἰς τὰ ἴδια καὶ με-
 γέροντο. εἰς τὸ ἔδωκον. Ἐπίσιν. μετεφέροντα καὶ με. καὶ...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; (π. π. α. αὐτῶν)

εἰς τὸ δεμάτιον. τοποθετοῦνται. εἰς. σωρόν. ὅτε. ὁκομᾶται. κτλ.
 μινιὰ >> ἡγάρι. καθαρῶς. τρόπον. τοποθετήματα.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι;

Ἀντιπαραδ. αὖ. καί. τόπον. καὶ. ὑπῆρχε. καὶ. ἄλωνα. διὰ τὸν
 ἄλωνισμόν.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Κατεσκευάζετο πλησίον. ἐπὶ οὐκίαι. τοῦ χωρίου.....

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρησι-
σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *εἰς ἐπὶ τὸ*

πλεῖστα. ἀνήκει. μίαν. εἰς. μίαν. οἰκογένειαν.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἐξ ἄλῳνισμα. ἄρχεται. τὰ. λυθιεν. καὶ. λήγει. κατὰ. τὰ. μέγ. ἄλῳνισμα

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

*Ἰ. Χωματάλωνο. με. δάπεδον. ἐκ. χώματος. καὶ. 2. Πετράλωνο
με. δάπεδον. ἐστρωμένον. με. πλάκες.....*

- 8) Πῶς ἐπικουάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξeos τοῦ
ἄλῳνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) *Τὸ. χωματάλωνο... καθαρίζονται. πρῶτα. τὰ. χό-*

*ρτα. καὶ. ἰσοπεδῶνται. με. πτόν. κατόπιν. ἀμολοῦνται. κατὰ.
βρίγμα. ... με. κερά. κατόπιν. χύεται. ἐπάλειψις. τῶν. δαπέδων
με. γύρω. βῶν. Τὸ. πετράλωνο. οὐλῶν. καθαρίζονται.....*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιου καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ἡ. προετοιμασία.*

*εἰς. ἑλκιστῶν. χύεται. τὴν. προηγουμένην. τῶν. ἐναρξιν. ἐκ. ἄλῳνιου
Ἡ. ἐναρξιν. χύεται. αὐτὴν. κατὰ. τῆς. ἐναρξιν. τῆς. ἐξομαλῆς. καὶ. πό-
τε. πρῶτον.*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλῳνόςτυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

καὶ δὲ μάλα τοποθετῶνται ἑρῶντες μετὰ σταύρου πρὸς
καὶ ὄντω.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

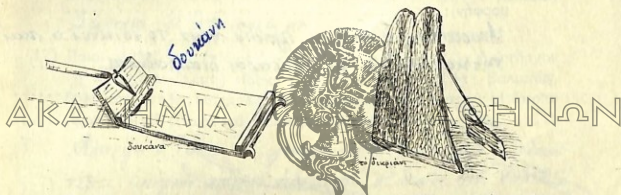
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῆλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος θηλειός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Εἰς τὰ μέγαν τοῦ ὀλυνισμοῦ ὑπάρχει ἐστὶν 2 μέτρων.....
ἑξαιστῶν ἐξαρτῶνται ἐκαστὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων αἰμαρ τῶν ὀλυνισμῶν...
πρὸς δὲ ὄντω... καὶ ὄντω... καὶ ὄντω περιφέρονται κυκλικῶς.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῆλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Τὰ δοκίμια..
 δίδεται. θήλεις. εἰς. τὸν. λαιμόν. τῶν. ζώων. ἀπορεῖ. θορίζον. μεταξὺ
 ἐκ. περί. 2030. μ. τὰ. ζῶα. περιέχονται. κυκλικῶς. μέχρι. δευ
 τερικῶν. εἰς. τοῖ. αἰθρον. τοῦ. σκαίνισ. ὁ. φανερῶ. τότε. ἀλλάζει. καὶ. ζῶα
 καὶ. περιφέρονται. γὰρ. τὴν. ἀντιθέτον. φερὰν.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δοκίμια, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήσεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλώνιζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλώνιζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Πρὸ τοῦ 1920. ἐχρησι-
 μασιζοῦτο. ἡ. δοκίμια. συρμένη. μέτο. δὲ. δοκίμια. Ἀλυνίζοντο
 δι' αὐτῶν. σίτες. κριθή. ἀρώμη. Εἰς. ἐπὶ. γὰρ. ἐπιθάνον
 ἡ. κ. δοκίμια. ἔφερε. κοπτερά. μεγάλλα. ἐλασμάτα..
 ἔσφοντο. κυκλικῶς. εἰς. τὰ. ἀλύνει. ἐπὶ. πλαγίως. ἐστρωμέναι. σταχίαι
 ἐπὶ. αὐτῶν. ἐταπεδετῆτο. θάρος. κατασκευάζοντο. ἀπὸ. καὶ. χυμῶν
 ἢ. ἐκτείνοντο. ἀνωτέρω. Ἐπίσης. ἀντὶ. τῶν
 — 21 — μεταλλινῶν ἐλασμάτων ἔκποθόντων ἐκ τῶν
 δοκίμων κοπτερῶν πίπτει αἰσίνη ἀνομαλία
 «στουρνάρα».

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

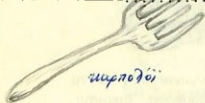
Ὁ ἄλωνισμός ἀρχίζει μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου καὶ διακοπύεται μετὰ μεσημβρινὰς ἢ ἀπογευματινὰς ὥρας, διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ ἐπὶ ἐπομένην.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἀπαραίτητα ἐργαλεῖα ἔχοντα ἡ δὲ τοῦ δικούλου καὶ τοῦ δουκράνου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δικούλι

δουκράνι ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχους ;

καὶ ἀκόππους στάχους ὁ γεωργὸς ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου μετὰ τὸ δικούλι.....

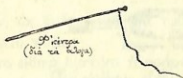
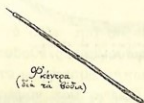
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ὁ τοῦ κέντρου καὶ ἄλλων ἐκρηκτικῶν τοῦ κατὰ τὴν ἐκρηκτικὴν.....

Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Καθ' ἡμέραν ἤλωνίζετο μίαν μόνον ἐφ' ἧς εἴταν ἡ κριθὴς ἢ βρώμη

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Λέγονται π. λειώματα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστῆς καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Ἀλωνίζον ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με τὰ ζῶα τὸν Παλαιότερον. Ἐπὶ τὸν εἰδικὸν ἀλωνιστὴν οἱ ἐλάσι. ἔχον βόδια ἢ ἀλογα. ὁ δὲ καὶ ἐλαδόντα π. ἀλωριᾶς

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρήσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὑπῆρχε ὁ κόπανος

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Κόπανος ὅστις κατεσκευάζετο ἐκ π. μαρτυρίας π. μῆκος ἔχει περίπου 50-60 ἐκ. ἔχει μαι. κυλινδρ. μ.

Κόπανος

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)? *Ἐγένετο ἐπὶ τὰ ἀλώνια. Οὐκ αἰσίων. ἔχρη-
εἰκοπείτεα. διὰ τὰ. ἀλωνιζόμενα. κοπιῶν, ρεβιθιῶν. ὁ γὰρ.*

κοπάνος στρογγύλος

ξύλο καρπούνητο διὰ τὸ κοπάνημα
μερὸς ἑνὸς δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *Ἐγένετο. ἐπὶ τῶν. μελῶν. ἐπὶ...
εἰς τὴν αὐλήν... διὰ τὰ. δημητριακὰ. μεγάλων. παραγωγῶν. ἐπὶ...
μετρίων. πολλὰ. ἑμῶν. συγγενεία... πρόσωπα. μαδί. καὶ...
οἷα. πράγματα. ἄλλα. ἡμεῖς. ἔχρη...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
'Εγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Οἱ σταχυοὶ ἐτοποδοτεῖν ἐπὶ φύλον ἢ ἐπὶ πλαισίων ἐπὶ τοῦ ἀλάνι.
 Ἀλάνιζο. μόνον. χιτῶν. εἰς τὴν. ἡμέραν.....
 ἐκὸς κοπάνημα. ἀπὸ τοῦ. μόνον. εἰς τὴν. ἀντιστοίχον. τοῦ. καρποῦ.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλάνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας *Δὲν ἀκούω. εἰδὼς. τραγούδια*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *1924 (πρόσωπον)*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτομασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἀλωνισμένοι. ἀσάκηες. μαι. ἐτοιμα-*

*αμένοι. διὰ τοῦ. λίχνισμα. ἐλέγεται. < λειῶμα >. < ἀλειῶμα >...
 μαζεύσαν. σωρῶ. μὲ. τὴν. < παπαδιά >. ἢ. < ὠματωτέρω. ὄχημα.
 ὅπου ἀπὸ τοῦ. ἀπὸ. τεμαχίων. εἰς. ὅπου. διατάσσονται. 50 x 20 cm.
 καὶ. ἀπὸ. ἐπιμνηστικῶν. φύλων. τοῦ. ὅπου. ἐμαρτύρεται. εἰς. τοῦ. μέγεθος. τῆς. εἰς. ὅπου.*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ὁ ἐπιμαρτυρέων.*

*Εὐραστὶ. ἔθηκε σκήμα. ἐπὶ μέμναι. καὶ. τήντακ. κ. λαμν. γ. .
Προτὸν ἀνίστα. τὰ λίκνικαι. ἐπὶ μαρτυρέω. ἐπὶ. τοῦ. εὐραστ. εὐρα-
στὶ. μέ. τὸ σκαρπολόϊον, καὶ ἵπαιεν. μαροῖν. ἐπὶ. ἐπὶ. .
καὶ. μέμναι. τὸν. ἐπὶ. δια. τὰ. προσαυκταί. τὰ γυμνάσια. ἐπὶ
τῶ διορνιῶν.*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

κ. καρπολόϊ. γ. . ἢ. . καὶ. τὸ. . κ. σκαρπολόϊ. γ. . ἐπὶ. μαρτυρέω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λιχνιστὴς. συγχρόως. ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἄλῳνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*Ἐὰ. χονδρὰ. τεμάχια. τῶν. σταχύνων, τὸ. ὅποια. παραμένει. μετὰ.
τὸ. λίχνισμα. θήνεται. κ. κόντυλοι. γ. . Ὁ μαρτυρῶ. ἀπὸ. .
ρίθεται. ἀπὸ. τὸ. κ. μαρτυρέω. γ. . καὶ. τὸ. κ. ἐπὶ. μαρτυρέω. γ.
καλοπαιεῖται. γ. .*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἄλῳνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἄλῳνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

Διὲς γίνεται διήμερο ἀδώνεμα.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*ταῖ κ. κόμια λα γ. ἀποχωρίζονται ἐν τοῦ καρπὸν ἀπὸ γυναικῶ
 μέ. κ. κ. φανκαλιὰ γ. ἤτοι εἶνα φτιαγ. μὲν. ἐξ ἀφριχορτσου.
 πικνοκύλλου καὶ κατόπιν ἀποχωρίζονται ζελένια μ. κ. κ. κ. δερμόνι γ.*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

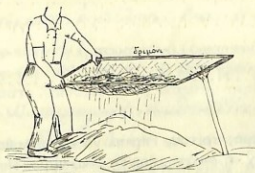
κόσκινον παλιὸν δερμάτινον

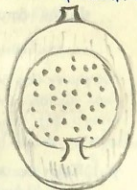
κοδρος ἢ ἀφριχορτος

φουκαλιὰ

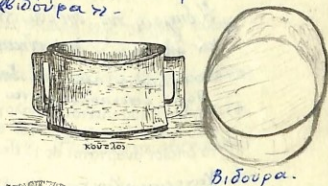

δερμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ και ίχνο-
γράφημα αυτού· βλ. κατωτέρω σχετικώς εικόνas). Α) μόσαι. Β) φειλαί
πρὸς κρίτονι. Ήσαν : 1) το παπαδιακίμο, 2) τα αφροσυλλαμάτιμο
3) το άλωνατίμο. 4) λωναύλαι. ματεβήλαιτα εις ειδες.....
Δοχεῖον. μὲ ποδίσσον. ἐρίνιστο. ἡ μέρηςσις. ἡ το. κ. μ. εὐμοαίλι>
ὡς ἡ κατωτέρα εὐμὴ καὶ ὑψιδοῦρα >> -

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότητα, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) Παλαιότερα μέτρα Δημητριακῶν . ἡ δυν.
κα' ἔξω . . . 1) ἀβιδούρες ἢ το. φύλικοι . αυην. ερμιό . κιάδα . χωρετι-
κόνητος . 11. οὐάειν . . 2) . το. κ. μ. β. α. μοίδι η. ἦτο . τε. κε. με. δε-
νισ . αυην. ερμιό . κιάδας . χωρετικόνητος . μοιυή . εφιδούρας . .
ε. λ. ο. κ. β. ιδ. ούρες . η. ἀπ. τίλον . . ἕνα . κ. σταμπόλι η.

- 3) Ποῦ ἀπethkeúeto κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *H. παραγωγή . αποθήκευσις . εξήληξις . ἀναμέλρισις καὶ ἐκχυρίαση δυνάμει . ὕψιστοις . υστερογενέστερα . ἐν πλείονι . ἐκ πλείονος . ὀρθογωνίαι . παραλληλοπipedοι . διαδοίκακ . β50 Χ9.*
- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπethkeúeto. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρόν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Ἐξαίχοντο... εἰ... Μαγιάτικα... στεφάνια,.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα' (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ὁ κ. δὲν λαμβάνει... χώρον... τοῖς οὐτοῖς... τι.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελ. 1, Έρωκ. 1.

(Το χωρίον Διλλος παλαιότερον «'Ανω ξιατερλί» εὑρίσκεται εἰς τὴν ἑπαρχία Φαρεάλων καὶ εἶναι υἱεμένον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Κασιδιόρης, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ ἐπὶ βορείαν προέκτασιν ἐπὶ Ὄδρνος.) (Ἡ ἔκτασις τοῦ χωρίου εἶναι γεωμετρική καὶ υἱοτροφική. Ἀπὸ τοῦ 1900 ὄντιναι εἰς τὸν ὄρειον γεωμετρικῶς, ἢ ἀρμόδιον ἡμερᾶς παρ' Ἑλλήνων.) Σελ. 1, Έρωκ. Α 59

Σελ. 1, Έρωκ. Α 59 (α)

(Αἱ ἀγροτικαὶ περιοχαί, αἱ ὅποια προορίζοντο διὰ τὴν ἐποράν ἦσαν οἱ κείμεναι περὶ τὸν χωρίον καὶ κατὰ προτίμησιν γίνεσθαι, αἱ ὅποια ἦσαν τελείως ἀναλκτικοὶ ἀπὸ δάμων. Ἀπὸ τῆς βοσκῆς δὲ τῶν ποιμνίων ἐπροτιμῶντο αἱ θαμνώδεις περιοχαί, ἢ καὶ αἱ ὄρεα.) Δὲν ὑπάρχειν βεβαίως χωριστὰ περιοχαί διὰ τὴν ἐποράν καὶ χωριστὰ διὰ τὴν βοσκὴν, ἀλλὰ ἐπὶ τὴν ἀπορίαν κατ' ἔτος.) Σελ. 1, Έρωκ. Α 59 (β)

(Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ πατὴρ διέτηρε ἐπὶ περιουσίαν τοῦ ευμετερωμένου καὶ μετὰ τοῦ γάμου τῶν τέκνων τοῦ. Εἰς περιουσίαν οὖν διακρίνεται καὶ διαφανῶν μετὰ τὴν πατρὸς καὶ τέκνων, μετὰ τοῦ γάμου ἐκείνου τελευτᾷ ὁ πατὴρ παρὶς τοῦ ὄντος μερίδος καὶ οὕτω ἀπεκρίνεται αὐτὸς καὶ ἀπὸ τῆς ἰδίας οἰκονομίας. Εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν οὐκ ἐπὶ τὴν ἀπορίαν μετὰ τοῦ δάμων τοῦ χωρίου, τὰ τέκνα ἐκείνου μετὰ τὴν πατρὸς διὰ τῆς μερίδος καὶ τῆς ὑπόλοιπης διακρίνεται.) Σελ. 1, Έρωκ. Α 59

Σελ. 2, Έρωκ. Α 61

(Οἱ κατοικοὶ καὶ παλαιότεροι καὶ οὐκ ἀποκρίνεται εὐχερῶς μετὰ τὴν γεωμετρικὴν καὶ μετὰ τὴν υἱοτροφικήν, διότι δὲν ὄντιναι καὶ γίνονται διὰ μόνης τῆς γεωμετρικῆς ἢ τῆς υἱοτροφικῆς, λόγω τοῦ περιωρισμένου ἀριθμοῦ τῶν ἐκμεταλλεῶν ἢ τῶν ζώων.) (Εἰς τὸν τόπον ἀπομακρύνονται δι' ἀνέμεναι ἐργασίαι.) Σελ. 2, Έρωκ. Α 61

Σελ. 3, Έρωκ. Α 61

(Παλαιότερον τὸ χωρίον ἐκτελείτο μετὰ τὴν ὑπόλοιπην βοσκὴν ἢ ἀποκρίνεται καὶ μετὰ τὴν κατὰ τὴν γεωμετρικὴν μετὰ τὸν δάμων. Χωρὸς ἡμερᾶς δὲν γίνετο.)

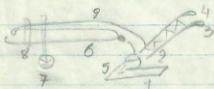
(Ἡ χρῆσις δὲ τῆς γεωμετρικῆς ἡμερᾶς γίνετο ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930.) Σελ. 3, Έρωκ. Α 61

Σελ. 3, Έρωκ. Α 61

(Τὸ εἶδησιν ἀπορίαν ἐκμεταλλοποιήθη πρό τοῦ 1906.) (Εἰς τοὺς τόπους τοῦ ἐκμεταλλοποιήτο καὶ μόνης τῆς εἶδησιν ἀπορίαν, καὶ ὅποια ἢ προμηθεύα γίνετο ἐν Φαρεάλων.) Σελ. 3, Έρωκ. Α 61 (β)

(Παρατίθεται ὑπομνηστικὸν τὸ ἐκμεταλλοποιήτο εἶδησιν ἀπορίαν, (ἀλλήρι).)

1. ἐκμεταλλοποιήτο	6. τοῦ δάμων
2. ὑπόλοιπην	7. ὄρεα
3-4. χειροκίνητες	8. σταυρὸς
5. ὑπὸ	9. σταβάρη.

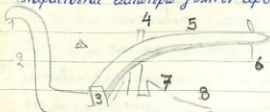
Σελ. 3, ερωτ. ΑΕ2

(Το τραπέζι είναι ἐν χρήσει ἀπὸ τοῦ 1941) καὶ μηχανή διερμίων εἰς τὸν ἔτος 1933.)

(Μηχανή ἀλμυρίσμου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1920.) Σελ. 3, ερωτ. ΑΕ5

(Πρὸ τοῦ 1900 ἐρημιμοποιεῖτο διὰ τὸ ὄργωμα τῶν φυλίων ἀρόστρον.) Σελ. 4, ερωτ. Αστ

(Παρατίθεται κατωτέρω φυλίων ἀρόστρον καὶ ὀνοματολογία αὐτοῦ.

1 χειρολαβὰ 5 ἐταλάρι

2 κουτούρι 6 κλιδοί

3 ἐσθῆτες 7 παρὰβόλα

4 ἐπάδην 8 δῆλι Σελ. 4, ερωτ. Αστ 3

Σελ. 5, ερωτ. Αστ 4

(Τὸ νῆ' τὸν φυλίων ἀρόστρον ἦτο τῆς ἰδίας μορφῆς διὰ τὴν ἀρετήν αὐτοῦ ἐλκεν τῶν εἰδῶν χωραφῶν. Ἐξ ἰδίου ἐρημιμοποιεῖτο καὶ διὰ τὰ χωματὰ καὶ διὰ τὰ πειρώδη.)

Σελ. 5, ερωτ. Αστ 5

(Τὸ αἶμα τῆς ἐπάδης ἦτο ἐπίμνητες καὶ ἦτο αὐτῇ κατασκευασμένη ἐν εἰδήσει.)

Σελ. 5, ερωτ. Αστ 6

(Τὰ εργαλεία ταῦτα ἐρημιμοποιεῖτο διὰ τὴν κατασκευὴν ἢ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρόστρον ἥσαν τὸ εὐεπάρσι, τὸ πρῶτον ἢ αὐτὸ ἐξ φυλοκαὶ καὶ τὸ ἀνέρι.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὁκεπάρσι

ἀφίδα

πρῶτον

φυλοκαί

(Πρὸ τοῦ 1930 ἐρημιμοποιεῖτο βοεὶς διὰ τὸ ἀρόστρον. Ἀργότερον ἐρημιμοποιεῖτο

Σελ. 6, ερωτ. Αστ 8

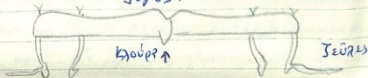
βοεὶς, ἵπποι, γέμνοι καὶ ὄνοι.) Σήμερον δὲν γίνεται ἐν τοῖς τόποις καὶ τὸ ὄργωμα μὲν ἔτι

Σελ. 6, ερωτ. Αστ 9

αὐτὰ μὲν κρατῶν. (Διὰ τὸ ξυμφορὴν μὲν δύο ἄνθρωποι ἢ ὁ ἀναγκαστὴς ὁ φυλὸς.) (Ἐκτενέστερον κατωτέρω ἐρημιμοποιεῖτο φυλὸς καὶ ὀνοματολογία ἐν ἱερουργίᾳ αὐτοῦ.)

φυλὸς.

Σελ. 6, ερωτ. Αστ 9 (2)

Σελ. 12.

Σελ. 6, ερωτ. Αστ 11

(Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται ἐν τὸν φυλὸν καὶ προεδίεται ἐξ ἀρόστρον καλεῖται πρὸς κούρα.) (Ἐξ ὄργωμα δὲ ἐνὶ τῶν δὲν ἦτο ἐν χρήσει.) Σελ. 12, ερωτ. Αστ 12

ΑΡΩΤΙΑΣΙΣ ΚΑΙ ΦΑΡΑ.

Σελ. 7, ερωτ. Αστ 1

(Παλαιότερον ὄργωμα ἀνδρῶν καὶ ἐνθῶν οὗ ἰδιουμένη τὸν ἀγρὸν. Ἰππῶν δὲ ὄργωμα

καὶ διὰ τὸν εἰδηρὸν ἀνόντον περιγυμνασίῃ ἢ ἐπὶ τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα.)

522. F. EDW. 1904

στη βουκίτρας << δ' ενέτρας >> ή μέγν ή αζυτροπούλα >> ή δποιον
ήτο στερεωμένη πρ το πίσω μέρος του καμουτσιού», η εο γισω-
τέρω σχεδιάγραμμα:) λία 9-10, Ερηκ. ΑΥ85Β1

φ'υέντρα

(Παλαιότεροι μετά το έθνος έγινε ισοπέδωση των χωρών με την
 "γύλινα κελάρια". Απ' αυτήν ονομάζοντο από 3-4 παρόλ' αυτά περιληφθέντες
 με' κλάδους «βέρμα» ηλατόν τ'όχι ελ. Πάνω εφ' αυτήν ισοπεδίον
 βαρ' γίδος. Έδιντο δι' με' άλλων από το' γύλι. Σήμερα γίνεται η
 ισοπέδωση με' σιδερά, οβάλων την «μπονρόν»». Παρασίδεται μακροί
 σιδηροί γύλινα «κελάρια» και «μπονρόν»».) Σελ. 10, Ερωτ. ΑΥ582

AKAΔHMIA

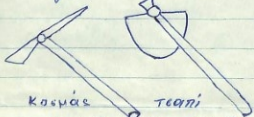

ΑΘΗΝΑΝ

μπυρρόνα

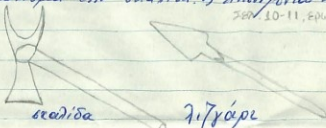
Συλέρια οβάλρα

Διὰ τὸ σφάλμα τοῦ κλήρου ἢ τοῦ ἔργου ἢ τὸ σφάλμα, ἐκπεριποιη-
σαν παλαιότερον ἄλλο καὶ σήμερον ἀειμένη καὶ νεαράν, τὸ γὰρ, τὸ
«ῥιζογάρι» καὶ διὰ τὸ σφάλμα ἐπὶ σφαλίδι, ἔς σφαλίζοντα παλιν.

Καμάς

Τεταπύ

σταλίδες

7.7 γάρ

(Τοι φυλολατὴν ἐβοηθοῦσαν ἐν τῷ ὄγκῳ καὶ τῷ τῆτα καὶ ἡ ἀίχμη,
τὰ ὅποια καθάρζον τὸν αἶμα ἀπὸ δάμον, πότερ ἐκ) 58a. 11, 99a. 158b

(ὅσα τὴν σπορὰν εὐκαίρως ἔχοντες καματῶν ἔδαϊν, ἡ γηρύνειν, ἐσθλὰ φασὶν, φέβεται ἐπιτρύνοντα ἐπὶ πεταχά, ἐπὶ δὲ φασὶν καὶ τὰ καμῶν, ὅσα ἀνταλῶν καὶ ἐπὶ ἀπολείπειν 10-20 ἐκ καὶ εἰς τὸν ἔσπονδον ἢ σπορὰν αὐτῇ ἐκόντες κατὰ 2000, 11, εὐκ. Αἶρε

Σφα. 11, 800C, Α358

(Ὅσα τοῖς τροαῖς τῶν ζῶων καὶ ἰδίῃς τοῖς κροβιάσιν ἐπαλλήλῃς τοῦ
ἀμυνδῆρα ἐδάει. Ὅσα τὸ ἐρισθῆναι δι' ποσειδάϊον πλησίον ποταμῶν ἢ πηγῶν.)

Πρὸ τοῦ 1920 ἡ παλληγγεσία τῶν γυμνησίων ἐγένετο αἰ ἔτη.

Ἐμφορὸν αὐλάμια καὶ ἐξέτασσον μίαν εἰς αὐτὰ «φωγίαν» εἰς ἀπόλειπιν 40-50
ἐκ ἡ μίσι ἀπὸ τῆς ἄλλης. Ἐνταῦθα ἐποδίζοντο καὶ ὁποῖον τὸν ὁποῖον καὶ ἐμελέαζον.

Σφα. 11, 800C, Α359

Θ Ε Ρ Ι Σ Μ Ο Σ

(Σφα. 11-12, 800C, Βο1(α))

Παλαιότεροι τὰ σμηπτριακά ἐδερρίζοντο με' τὸ πέδερπῆναι καὶ τὸ «λελεῖν».

Σφα. 12, 800C, Βο13

(τὰ κρηνοποιώμενα «δερπῆναι» ἦσαν ἐδογμένα. Ἡ λεπίς τοῦ «λελεῖν»

Σφα. 12, 800C, Βο13

ἦτο ὁμαλή.) (τὰ χορτὰ δὲ τῆς τροφῆς τῶν ζῶων ἐδερρίζοντο με' τὴν «κροβίαν».

Σφα. 12, 800C, Βο13

(Ἡ λεπίς τῆς «κροβίας» ἦτο ὁμαλή.) Ἡ «κροβία» ἐδογμένη ἀπὸ ἐπίμνητες

ζῦδα μήκους 150 μ. περιῆεν καὶ ὄνομαζοντο «κροβίον». Εἰς τὸ πᾶν

ἀντὶ αὐτῶν ἐσημειώζοντο διὰ τῆς «κροβίας» ἐλλειψοειδὲς ἐδο-

γῆ λεπίς μήκους 50-60 ἐκ περιῆεν τὴν ὁμαλήν καὶ τὴν. Εἰς τὸ μέγεθος

αὐτῆς ἦσαν ὁμαλὴ καὶ ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἦσαν κατεσκευασμένοι καὶ αἱ «κροβίαι» τοῦ «δερπῆναι» καὶ τοῦ

«λελεῖν». Παρατίθενται κατωτέρω ἐκεῖ ἀμαρτυροῦντες ἐλλειψοειδὲς ἐδογ-

μένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

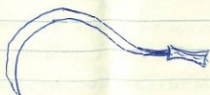
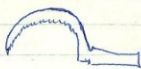
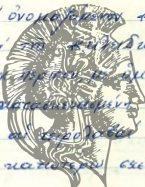
ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δερπῆναι

λελεῖν

Θερισμός τῶν σμηπτριασίων.

Σφα. 12, 800C, Βο13

(Ὅσοι ἐδερρίζοντο εἰς τὴν περίκον 30 ἐκ. Ἡ θρωπὴ δὲ καὶ ἡ κροβία

εἰς ἔτος 10 ἐκ. καὶ τοῦτο διὰ καὶ ἄλλων τῶν ὁποῖον ἀπετελεῖ τροφὴ τῶν ζῶων.

Σφα. 13, 800C, Βο13

Ἡ κροβία ἐδερρίζοντο.) (Οἱ δερπῆναι με' τὰ φραγίσια θρωποῦ ἐδογ-

μένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

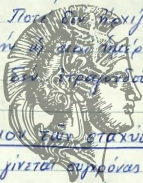
ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν» ἐδογμένη καὶ τὴν «κροβίαν»

καλούνται «χειρί» ἢ «ἀριαί» >> (Σελ. 13-14, ερωτ. Β85)

Οἱ δερισταί

Τοὺς ἀγροῖς διρίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐγκροῖως. Παλαιότεροι ἐπὶ τῶν δεριστῶν, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ἐξ ἄλλων τόπων καὶ κυρίως ἐν Μακεδονίᾳ (πρὸ τοῦ 1912) καὶ ἐκαλούντο «καταγματολήτες» (Σελ. 14, ερωτ. Β32) (Ἡμιόβιοι δὲ μὴ ἡμερομίσθιοι αἱ καὶ μεριστοὶ εἰς εἶδος μετὰ παροχῆς φαγῆτον). Οἱ ἄνδρες ἔφερον εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα «παλαμαριάν» ἣτις ἦτο ῥάβδος καὶ σπειραττικὸ διὰ τῶν δακτύλων. Κατὰ τὴν ἐκάρξιν τῇ ἐργασίᾳ οἱ δερισταὶ περιέβαλον εἰς τὴν μέσσην τῶν πλατυστέρων ἐξ ὑδάμετος ἢ ἐν δερματος. (Σελ. 15, ερωτ. Β87) Ὅς πρὸς τὴν ἡμέρα ἐνάρξεως τοῦ δερικοῦ ἐδίδετο ἰδιαίτερα σημασία. Ποτὶς δὲν ἤρχιζεν ὁ δερικὸς ἡμέραν ἐπὶ ἐβδομάδῃ ἔριξιν, ἢ Κυριακῇ ἢ καὶ ἡμέραν κατ' ἣν ἦτο μετὰ τὴν ἑορτή. Κατὰ τὸν δερικὸν ἐν τραπεζίδνυσαν εἰδὲν αὐτὸν καταλύειν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

Τὸ δέσιμο τῶν σταχύνων

Τὸ δέσιμο τῶν σταχύνων γίνεται ἀνθρώπος μὲ τὸν δερικόν καὶ ὑπάρχει πρὸς τοῦτο ἰδιώτικὸν ἄτομον καλούμενον «μπαρταφῆς» (Σελ. 16, ερωτ. Β32) (Οὗτοι ἐνῶ οἱ δερισταὶ ἤρχοντο τὸ δερικὸν ἔπληθον ἐπὶ ἐργασίᾳ τοῦ ἀγροῦ καὶ ἐφῆρξιντε τοὺς μεγαλυτέρους στάλους τοῦ ὁποῦντος ἔβριχε μὲ γερὸν γὰρ καὶ «λουρῶσιν» >>. Ἐν εὐτυχίᾳ ἔδνε τὸ «δεματινόν» καὶ μὲ τὸ δρεπάνι τὸ ὁποῖον ἔφερε εἰς τὸν λαμόν ἔμαζντε εἰς «χειρί» καὶ τὰς ἐτοποδῆζει ἐπάνω στό δεματινόν. Κατόπιν ἔδνε τὸ δεματινόν ἐπὶ τὰς στάλους ὥστεν εἰς πρὸς μὴν κατεύθυνσιν. Ὅταν δὲ ἦτο ἔγρη ὁ σῖτος τότε ἠρπαιμοποιεῖ διὰ δεματινόν «βούρα» >>.) (Μετὰ τὸ δέσιμο τῶν δεματινῶν ἀφήντο εἰς τὴν ἰδίαν δειν. Ὅταν ἐτελείντο ὁ δερικὸς τοῦ χωραίου τὰ δεματινὰ σπινταίνοντο εἰς σωροὺς (20-30). Οἱ σωροὶ αὐτοὶ ἀπομάζοντο «τσιρίνια» >>.) (Σελ. 16, ερωτ. Β83)

Συγκομιδὴ γεωμήλων.

(Ἡ συλλογὴ ἐν παλαιᾷ ἤρχιζε ἀπὸ τοῦ 1950) (Σελ. 17, ερωτ. Β81 (δ))

κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον. Αὐτοὺς ἐπαίρειτο ἐν αὐλαίᾳ κατὰ «κωλίσ»^{Σα. 17, ερως. Βε2}
(«ἐξαμυρὴν ἔρινετο μέ το' κ' λιγὰρ»^{Σα. 17, ερως. Βε2} ἢ ἐπὶ «τσαπάν»^{Σα. 17, ερως. Βε2}
ἥτο ἐν εἶδος πύον, εὐ' ὁποῖον διαί πείσεις ἐπαρξάντο ἐπὶ τὸ ἴδατος, καί
οἷον ἐρήνοτο αἱ πατάες.)

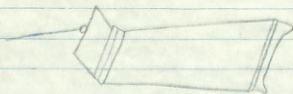
ΣΥΧΝΟ ΜΕΔΗ ΤΟΥ ΣΑΝΟΥ.

(Παλαιότεροι ἀλλὰ καὶ σήμερον κατὰ τὸν χειμῶνα ἡ διατροφή τῶν ζῴων
ἐνυπόδητο μέ ζῆρ' αὐτὰ (σανό). Ὁ σανός ἐπαίρειτο κατὰ τὸ ἐδινώ-
ροι καὶ ἐκρίπτο τὸν Μάϊον μέ εἰδικόν ἐργαλῖον δερμιτοῦ ἐπὶ «κοεῖν»^{Σα. 18, ερως. Γα2}
κατόπιν ἀκύνετο ἐπὶ 3-4 ἡμέρας διὰ τὰ «ζεραδῆ»^{Σα. 18, ερως. Γα2} ἢ «λεχνύση»^{Σα. 18, ερως. Γα2} κατὰ
ἐπὶ διαρμυιὰν τῇ ζῆρ' αὐτῆς ἐκρίνετο διὰ τὰ ἐκρίνη καὶ τὸ καίω
μύρος αὐτοῦ, μέ το' «διμούνι»^{Σα. 18, ερως. Γα2}. Κατόπιν μαζεύονταν «μπόλεις»^{Σα. 18, ερως. Γα2} ἢ
«μπόλινες»^{Σα. 18, ερως. Γα2} καί ἐν συνεχείᾳ «ἐκρίνη»^{Σα. 18, ερως. Γα2} ἢ «ἐκρίνη»^{Σα. 18, ερως. Γα2} μέ χει-
ροκίνηται δαυτιές, μηχανές, κλπ. καὶ ἐκρίνη. Παλαιότεροι ποῦ
δὴ ἐκρίνη χορτοδένειαι^{Σα. 18, ερως. Γα2} μηχανὴ καὶ ἐκρίνη μέ εἰδικόν ἐργαλῖον^{Σα. 18, ερως. Γα2}
καὶ ἐκρίνη καὶ ἐκρίνη^{Σα. 18, ερως. Γα2} οἱ ἴδιοι οἱ χειροκίνητοι^{Σα. 18, ερως. Γα2}

ΑΛΟΝΙΣΜΟΣ

Μετά τοις δερμιτοῖν καὶ δερμαῖσι ἐκρίνετο ἐπὶ τὰ ζῴα ἢ εἰς τὰς καίρα^{Σα. 18, ερως. Γα2}
καὶ μετεκρίνετο ἐπὶ τὸ ἄλνιν.^{Σα. 18, ερως. Γα2} (ἔτι ἐκρίνετο κατὰ τὴν εἰς ἐκρίνη σὶ ὁποῖον
ἐκρίνετο «ἐκρίνη»^{Σα. 18, ερως. Γα2}. Ἐὰ δερμαῖσι ἐπὶ τὰς δερμινεῖς ἐκρίνετο κατὰ ὁρμήν
ἐπὶ ἐπὶ τὸν ἄλλον μέ τοῖς ἐκρίνη πρὸς τὸν ἐκρίνη, εἰς σῆμα ὁρμινεῖν πα-
ραλληλῶς ἐκρίνη ἢ καὶ ἐκρίνη (ἐκρίνη). Ὅταν ἐπὶ ἔγχοι τῶν οἷων τοποδε-
κρίνετο δερματῶν ἔκρινε 2-3 μέτρα, ἐκρίνετο κατὰ δερμαῖσι μὲ
τοῖς ἐκρίνη πρὸς τὰ ἔγχοι καὶ οἷον σὶ ἐκρίνη ἐκρίνη ἐν ἐκρίνη ἐκρί-
μα ἐπὶ ὁποῖον ἐκρίνετο ἀδύνατον ἐπὶ διεικρίνη τῇ ἐκρίνη.)^{Σα. 18, ερως. Γα2}
εἰς τοῖς ἐκρίνη καὶ ἐκρίνη ἐκρίνη ἐκρίνη καὶ ἐκρίνη ὁ καθαρισμός τοῦ
ἐκρίνηματος ἀπὸ τοῦ ἐκρίνη.^{Σα. 18, ερως. Γα2} (ἔτι κατεκρίνετο κατὰ τὴν οἷον
ἐκρίνη καὶ ἐκρίνη (ἐκρίνη) εἰς ἐπὶ τὸ ἐκρίνη ἐκρίνη μέαν οἷον ἐκρίνετο.)^{Σα. 18, ερως. Γα2}
(Ὁ ἐκρίνημα ἐκρίνη πρὸς τὰ μέαν τοῦ ἐκρίνη καὶ ἐκρίνη κατὰ
τὰ μέαν τοῦ ἐκρίνη ἐκρίνη.)^{Σα. 18, ερως. Γα2} (ἔκρινε δύο ἐκρίνη ἐκρίνη.)

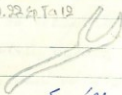
τὰ χωματάλωνα μὲ δάπεδον ἐν κώμοις καὶ τὰ πετρώματα μὲ δάπεδον ἐσφυ-
 μέτοι μὲ πλάσας. ^{Σπα 19, ερως. Γα 8} (Πρὸ τῆς ἰατρικῆς τοῦ ἀλμπιου τοῦ χωματάλωνα ἐπικουρά-
 ζετο ὡς ἐξή: ἔσφαρξιντο καλῶς ἀπὸ τὰ χόρτα μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ σφ. Απο-
 φονδοῦσε τὸ «κατάβρεγμα», καὶ ἡ πάλυμι εἰς μικρὰ διὰ σποννιάς βοῶν.)
 ἢ ἰατρικὴν τὸν ἀλμπιου ἐγένετο ὠρεμμένην ἡμέραν καὶ ἤρχισεν τὴν πρῶτην.
^{Σπα 19, ερως. Γα 10} (τὰ δέμασι ἐποδοιτοῦντο ὄρδια μὲ τοὺς στακὺς πρὸς τὰ σῶα.) ^{Σπα 20, ερως. Γα 10} (Εἰς τὸ με-
 σοῦ τοῦ ἀλμπιου ὄρηχε, ζῆλινος ἐτύλο ὕψος 2 μ. καὶ ἰσχυρὸς «στράφο»
 εἰς τὸ μέσοι τοῦ ὁποῦν ἐγένετο σχοιρίον. Ἀπὸ σχοιρίον ἐγένετο εἰς θηλί-
 αὶ ὁποῦν περιέβαλον τὸν λαμὸν τῶν ζῶων. Οἱ θηλίαι ἀπείχον μεταξὺν
 30 ἐκ.) ^{Σπα 20 21, ερως. Γα 11 8} (τὰ σχοιρίον τοῦ ἐτύλου ἐγένετο μὲ τὴν θηλίαν τοῦ πρώτου ζῶου
 καὶ τὰ ζῶα περιεφύοντο κυκλινῶς. Μετὰ τῇ θανάτῃ περιῖπου περιφύον
 τὸ σχοιρίον ἐνέλιγετο εἰς τὸν ἐτύλον. Ὁ ζωοφύλακας ἤλαξε ἀπὸ τοῦ ἐπὶ περι-
 φουρῶν ζῶων, δηλαδὴ τὸ ἐσωτερικὸν ἐποδοιτοῦν ζῶον ἐποδοιτοῦτο ἐξυ-
 κερικῶς κ.ο.κ. διὰ τῇ ἀλλαγῇ τὰ ζῶα περισφύοντο καὶ πάλιν κυκλινῶς
 ἐπικυλινῶντο τὸ σχοιρίον. Παλαιότερον τὰ τοῦ ἀλμπιου ἐπικυλινῶντο τὰ
 μηχανικῶς ἐλκυστικῶν μέσων καλαμίνων «δουκάνη» ἥτις ἦτο κοτφά
 ἐπικυλινῶντος ἐαίς μήκη 2 μέτρων καὶ πλάτος 1,5 μ. εἰς τὴν κάτω πλευρὰν
 ἦτο ὠπλισμένη διὰ νοπερῶν μεταλλικῶν ἐλασμάτων. Πολλοὶ δὲ ἀντὶ μετα-
 λινῶν ἐλασμάτων ὠπλίζετο διὰ νοπερῶν χίδων καλονμένων «στουρνάκια».
 Ἡτὶ ἐφύετο διὰ βοῶν καὶ ἐν τοῦ ζῆτος, κυκλινῶς ἐπὶ τοῦ ἀλμπιου ἐπὶ τῇ
 ἐλκυστικῇ σάλυν, οἷον ἐποδοιτοῦτο εἰς πλαγίαν δίκην. διὰ τὰ ἔχη βαρὺς
 εἰς τὴν «δουκάνη» ἐποδοιτοῦτο ἐν αὐτῇ βαρὺ σῶμα ἢ ἀνέβαινε εἰς
 αὐτὴν ὕψος. Ἐξέστην κατεσκευάσαν μόνον τινος οἱ ζωοφύλακες. δι' αὐτὴν ἤλπι-
 ζετο ὅλα τὰ δημητριακὰ πλὴν τοῦ ἀραβοσίτου. Παρατίθεται κατωτέρω
 ὁ σχεδιασμός «δουκάνης».) ^{Σπα 21, ερως. Γα 11 8}

δουκάνη

222, 223, 224, 225

(ὁ ἀλυσισμός ἤρχιζεν ἐπὶ πρῶταν καὶ ἐτελεύτει ἐπὶ μεσημέριαν δια-
τά' ἐπαναληθῆ ἐπὶ ἑσπέρην.) (Ἀλυσισμὸς ἱερὰ ὅποια ἐκρηκτικοποιῶντο
ἦσαν τὰ ἔφυ. τὸ « διμοῦλ' » καὶ τὸ « καρπολόι » ὡς εἰσπύζονται
κατωτέρω.) 222, 223, 224, 225

διμοῦλ'

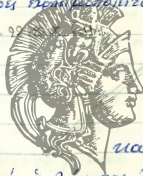

καρπολόι.

222, 223, 224, 225

(Μετά τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλυσισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ « διμοῦλ' » ἔρριπεν
ἐπὶ τὸν ἀλυσισμὸν τὴν ἀπομυκτικὴν στάχυν.) (Μετά τὴν ἐσπέρην καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ἡνίων ἦτο ἐν ἀρχῇ τὸ « καρτεῖ »· τοῦτο ἀνεγελγὸ ἐκ τῆς ἐλπίδος
ράβδου μήλου κ.μ. περίπου ἐξ τὸ ἄκρον τοῦ ὁποῖον ἦτο προσδεσμένον
ἐκμάστιον λουρίον. (Μετά τοῦ βόει ἡλικισμοῦ ἢ « ζιέντρα » ἢ « ἡρῶν »
ἢ εἰσπύζονται κατωτέρω.) 222, 223, 224, 225

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

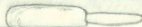
ΑΘΗΝΩΝ

ζιέντρα

καρτεῖ

222, 223, 224, 225

(Ἡ ἐργασία τοῦ ἀλυσισμοῦ ἐπὶ ἀπλωματὸν γίνεται « ἐρῶν » καὶ
ἡμέραν ἡλυνέτο μία μόνον ἐρῶν.) (Ὁ ἀλυσισμὸς ἐτάχυνε πρὸς
λαχιδῶν καὶ ἀποχωριδῶν ἐπὶ τὰ ἄκρη καὶ τοὶ καρπὸν γίνεται « ἐλῶν »
ἡλυνέτο ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ τὰ ἡνία του. Παλαιότερον ἐπῆρκεν ἀδύνησι
ἀλυσισμὸς οἱ ὅποιοι εἶχον ἴδιον τὸν βόδιον ἢ ἄλογον καὶ ἐναλυστοῦσθαι
δυνάμενοι.) (Μετά τὸν ἀλυσισμὸν μέλειν χωρισμὸς τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῶν στάχυν·
παλαιότερον ἐπῆρκεν ὁ « κόπανος ») (Ὁ ὁποῖος ἐκ μῆτιν 50-60 ἐκ. καὶ
κατεμυκνέτο παρὰ τῶν ἰδίων τῶν γεωργῶν.) (τὸ κοπάσιον τῶν ἐλαχίστων ἐλ-
κτεσ ἐξ τὸ ἡνίων, ἢ ἰσότης καὶ ἐπὶ φακῇ, ἐπὶ θῶνι καὶ ἐπὶ βουδῶν.)
(ἐκ μῆτιν χρησιμοποιεῖται μὴχαναί ἀλυσισμοῦ.) εἰσπύζονται κατωτέρω « κόπανος ».

κόπανος

- 1) «βιδούρα» Αἰτή ἦτο βύθιος πυλινδριμὸς μάδος χωρητικότητος 11 ὀκάδων
 - 2) Ἐὶ «μ'δοκοίλι» ἦτο τετρακύνειος πυλινδριμὸς μάδος χωρητικότητος μισῆ βιδούρας. Δύο βιδούρες ἀπὸ τῆς ἑνὸς ἔα «σταμπόλι».
- Παρατίθενται μακροτέρῳ σχεδιάσματα.) Σελ. 29, εἰκ. Γχ2

Βιδούρα

μ'δοκοίλι

Σελ. 29, εἰκ. Γχ2

(Μετά τῆς καταβολῆς τῶν ὑδατῶν ἀποδυναμύετο ἡ παραγωγὴ ἐξ ὑδάτων «ἀμπάρια» καὶ εἰς τὰ «γιαποῦδια» ὅτινα κατεσκευάζοντο

ἐν πλῆθιν ἐπὶ τῆς οὐμῆς, εἰς ἃ ἦσαν βροδομῖον παραλληλῆς πλάτους διαστάσεων 1,50 x 2 ἀνατόμῳ τοῦ σώματος. Ἐν αὐτοῖς ἀποδυναμύετο ἡ

ἐν ἀνυρῶν ἡ ἐκ θεμενίου καὶ ἐκ ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ.

Σελ. 30, εἰκ. Δα1 (α)

(Ἡτοιμα φωτιάς ἐλαμβάνε χώραν εἰς τὸν τόπον μας μαζὰ

ἐπὶ 20^ῃ Δουτίου (τοῦ Ἀι-Γιάννη τοῦ Ραγανᾶ) καὶ μαζὰ ἐπὶ

ἡτοιμα (μαζὰ τῶν βραδυνῶν ὧρας εἰς κεντρικὰ σημεῖα τοῦ

χωρίου.) (Ἡτοιμα ἐπὶ φωτιάς εἰς ἔξωτοι.) (Πρὸς τοῦτο ἐντέλλεται βύθια

ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

ἐν τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐλάνου.) (Ἡ διαστάσις τοῦ σπέρματος

κατὰ ἐπὶ διάρκειαν τῇ ἐσπέρᾳ εὐνεκνῶντο τὰ Πρωτομαγιάμα
στεγάνια ἡνίκω εἰς τοὺς δὴ τὴν πυρὰν θάμνου, καὶ αὐτῶν ἐπίσκη
ἐποδοῦντο « κλειδυνιά » κυρίως υλειδί, ἀνοιγῆ, κατόπιν κορίζου
μαί παιδιὰ ἐπὶ ἡλικίαν καὶ παῖδον ἐπὶ υλειδυνιά εἰς ἐτραγουδῶν
καὶ ἐπὶ ἡλικίαν.

4. Αἰσίομε τοὺς κλειδυνιά
μεῖς τ' Αἰ. Γιαννιῶν κ' ἡλικίαν
καὶ πιά εἰς ἡλικίαν
ἢ ἔλθῃ καὶ τοὺς παῖδον. >> 1971.31, 32, 33, 34, 35

Ὀνδὴν ἔτερον ἔθιμον ἐλάμβανον εἰς τοὺς τόπους μας ὅπου
ἔχομε καὶ πυρὰς - 1971.32, 33, 34, 35

Τόπος ὅπου ἐγένετο ἡ συλλογή: Διδασκ. Φαρσάλων
Διδασκ. Φαρσάλων, ἔτιον 40
Γραμματικαὶ γνώσεις: Δ. Κατσαρὶς Δημοτικὴν σχολεῖν
Τόπος γέννησιν πηρ: Διδασκ. Φαρσάλων.

Δ. Κατσαρὶς Κωνσταντῖνος, Διδάσκαλος. Ἡ συλλογή αὕτη ἐγένετο
ἀπὸ 20-25 Φεβρουαρίου 1970).